

RECENZJA

osiągnięcia naukowego „**Projektowanie jako narzędzie planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa**” i oceny dorobku naukowego oraz aktywności naukowej **dr Justyny Jurczak** w przewodzie o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie

1. PODSTAWA I ŹRÓDŁA WYMAGAŃ FORMALNYCH SPORZĄDZENIA RECENZJI

Zasadniczą podstawą sporządzenia przedmiotowej recenzji stała się Uchwała nr 15/RDN NoB/2025/2026 Rady Dyscypliny Naukowej Nauki o Bezpieczeństwie Akademii WSB z dnia 22 grudnia 2025 roku - powołująca Komisję Habilitacyjną w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Pani dr Justynie Jurczak w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

Bazując na tej podstawie i posiłkując się założeniami określonymi w: art. 219 i 221 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2021 poz. 478 z późn. zm.) przygotowano obraz dorobku naukowego Habilitantki zaprezentowany poniżej. Na urzeczywistniony w ten sposób materiał złożyły się: ocena dzieła wskazanego jako znaczące osiągnięcie naukowe o tytule: *Projektowanie jako narzędzie planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa*, wydane przez Difin Sp.z o.o. w Warszawie w 2024 r., ISBN 978-83-8270-313-9, liczące 182 strony oraz analiza dokumentów, tj. autoreferatu (28 stron) i wykazu osiągnięć naukowych, stanowiących znaczący wkład w rozwój określonej dyscypliny (21 stron).

2. CHARAKTERYSTYKA KARIERY NAUKOWO - ZAWODOWEJ HABILITANTKI

Aktywność naukowo-zawodowa pani dr Justyny Jurczak niemalże od początku Jej kariery zawodowej (tj. po uzyskaniu tytułu zawodowego licencjata na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie) jest związana z Wyższą Szkołą Policji w Szczytnie (obecnie Akademia Policji w Szczytnie).

Swoją pierwszą pracę zawodową rozpoczęła w 2011 r. w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie jako asystent na Wydziale Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Administracji, gdzie również uzyskała tytuł zawodowy magistra. Była to zatem kontynuacja rozwoju zawodowego i początek kariery naukowej.

W 2014 roku uzyskała stopień doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie na Wydziale Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie. Tematem dysertacji była skuteczność działań funkcjonariuszy policji w odniesieniu do zjawiska stadionowej mowy nienawiści, co było niejako rozwinięciem i kontynuacją tematyki opisywanej w pracy magisterskiej pod tytułem: *Symbole i gesty na polskich stadionach*.

Po uzyskaniu stopnia doktora Kandydatka do stopnia dr hab. kontynuowała pracę jako adiunkt na Wydziale Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

W międzyczasie, w swojej karierze zawodowej pełniła także funkcję prodziekana do spraw studenckich przez ponad rok. Następnie kontynuowała aktywność zawodową jako adiunkt na Wydziale Bezpieczeństwa i Nauk Prawnych realizując w domyśle działania na rzecz uzyskania stopnia doktora habilitowanego. Wedle dokumentów do dnia obecnego jest związana z tym miejscem umową o pracę. W trakcie swojej kariery, także podczas zmiany uczelni z Wyższej Szkoły Policji na Akademię Policji w Szczytnie związana była niezmiennie z wydziałem odpowiedzialnym za nauki o bezpieczeństwie.

Warto podkreślić, że od 2020 roku do dnia dzisiejszego pełni funkcję eksperta I zespołu nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie w Polskiej Komisji Akredytacyjnej (umowa zlecenie). Można to niewątpliwie uznać jako docenienie doświadczenia i kompetencji Pani Doktor w zakresie nauk o bezpieczeństwie, znajomości problematyki i tematyki wyzwań w zakresie szeroko pojmowanego bezpieczeństwa, jak również metodologii w omawianej dyscyplinie.

Dodatkowo podczas swojej pracy pani dr Justyna Jurczak pełniła szereg zadań nieetatowych na rzecz rozwoju swojej uczelni (jako przewodnicząca / zastępca przewodniczącego / sekretarz / członkini czy pełnomocnik dziekana) w m.in. zespole do spraw jakości kształcenia, w zespole do opracowania raportu samooceny na potrzeby oceny programowej, prowadzonej przez Polską Komisję Akredytacyjną, w zespole do opracowywania dowodów wpływu działalności naukowej prowadzonej Wyższej Szkole Policji w Szczytnie na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki) czy zespole projektowym Programu ERASMUS i ERASMUS+ realizowanym w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie.

Przez dwa lata pełniła funkcję członka kolegium redakcyjnego w zagranicznym periodyku *European Law Enforcement Research Bulletin*, CEPOL.

Równocześnie aktywnie uczestniczyła w życiu naukowym, prezentując wyniki badań na konferencjach naukowych oraz angażowała się w prace komitetów organizacyjnych tychże wydarzeń. W swojej działalności badawczej realizowała projekty finansowane w drodze konkursów krajowych, jak też zagranicznych. Cennym dla rozwoju zawodowego i wsparcia nauk było realizowanie szeregu zadań badawczych, z czego dwa z nich wciąż są w trakcie opracowywania.

Dodatkowo odbyła szereg wizyt studyjnych, w Polsce i zagranicą związanych z realizacją podjętych projektów naukowych oraz wyjazdów, podczas których zdobywała doświadczenie analizowanej problematyce. Celem poszerzenia swojego potencjału wiedzy uczestniczyła w szkoleniach językowych oraz merytorycznych zgodnych z Jej nurtem zainteresowań badawczych m.in. dotyczących mowy nienawiści czy zbrodni z nienawiści.

Jest promotorem i recenzentem licznych prac dyplomowych a dodatkowo pełniła funkcje promotora pomocniczego w trzech przewodach doktorskich (z czego dwa są już sfinalizowane nadaniem stopnia doktora).

Oceniając przebieg kariery zawodowej Habilitantki należy podkreślić, że obejmuje ona zasadniczo dwa główne obszary działalności badawczej. Pierwszy stanowi konsekwentną kontynuację tematyki podjętej już na etapie pracy magisterskiej i dotyczy problematyki mowy nienawiści, przestępstw z nienawiści oraz bezpieczeństwa imprez masowych. Drugi nurt badawczy koncentruje się na zagadnieniach planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa i obejmuje analizy dotyczące m.in. prognozowania, projektowania oraz wykorzystania wybranych metod analizy strategicznej w badaniach nad bezpieczeństwem. Uzupełnieniem tych zainteresowań są publikacje odnoszące się do wybranych współczesnych problemów bezpieczeństwa, takich jak np. migracje.

Po uzyskaniu stopnia doktora, u Habilitantki dostrzegalna jest konsekwentna kontynuacja zainteresowań badawczych oraz systematyczny i zdyscyplinowany rozwój kariery naukowej, skoncentrowany w obszarze nauk o bezpieczeństwie. Równocześnie, w oparciu o przedłożone dokumenty można stwierdzić, że Habilitantka łączy rozwój zawodowy wraz z rozwojem naukowym, a będąc zaangażowaną na resortowej uczelni wyższej wykorzystuje swoje doświadczenie we wszystkich obszarach swojej aktywności.

Całokształt dotychczasowej działalności dr Justyny Jurczak świadczy o Jej systematycznym rozwoju naukowym, zaangażowaniu w pracę badawczą oraz poważnym podejściu do podejmowanej problematyki.

Z przedstawionych dokumentów nie wynika, aby Habilitantka ubiegała się wcześniej o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

3. OCENA OSIĄGNIĘCIA NAUKOWEGO WSKAZANEGO JAKO GŁÓWNE OSIĄGNIĘCIE NAUKOWE

Recenzowana monografia naukowa Pani dr Justyny Jurczak została opublikowana w Wydawnictwie Difin Sp. z o.o. w 2024 roku. Liczy 182 strony i składa się ze wprowadzenia, sześciu rozdziałów, zakończenia, bibliografii, spisu rysunków, spisu tabel i spisu wykresów. Tytuł oraz zakres tematyczny opracowania nie budzą zastrzeżeń i należy uznać je za adekwatne do podjętej problematyki badawczej. W pracy zamieszczono 24 rysunki, 20 tabel oraz 4 wykresy, które stanowią graficzne zobrazowanie bardziej złożonych zagadnień analitycznych oraz porządkują wizualnie prezentowane treści. Pod względem redakcyjnym i edytorskim monografia została przygotowana starannie i wydana na wysokim poziomie. Tekst pracy został sformułowany w sposób przejrzysty i komunikatywny, z zastosowaniem języka właściwego dla opracowań naukowych z zakresu nauk o bezpieczeństwie. Praca została napisana w oparciu o szeroką bibliografię, która to została podzielona na: opracowania zwarte, artykuły, źródła internetowe, akty prawne i inne dokumenty.

Struktura pracy została zaprojektowana w sposób logiczny i spójny. Kolejne rozdziały tworzą uporządkowany ciąg wyводу, prowadzący do rozwiązania postawionego problemu badawczego. Każdy rozdział zamyka wyraźnie zaznaczone podsumowanie, które syntetycznie prezentuje wnioski z zawartych w poszczególnych rozdziałach treści. Taki zabieg publikacyjny porządkuje przedstawione treści oraz stanowi płynne przejście do kolejnych części opracowania.

Lektura monografii pozwala stwierdzić, iż jest to opracowanie o charakterze naukowym, merytorycznie interesujące oraz potencjalnie użyteczne z punktu widzenia badań prowadzonych w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie. Autorka wskazuje bowiem, że zastosowanie w procesie planowania strategicznego projektowania jako procedury badawczej komplementarnej wobec prognozowania umożliwi kreowanie alternatywnych wizji rozwoju państwa oraz projektowanie pożądanego scenariuszy jego przyszłości, które mogą stać się przedmiotem świadomego wyboru decydentów, szczególnie w warunkach złożonego i zmiennego środowiska bezpieczeństwa.

Habilitationka słusznie zwraca uwagę, że w warunkach współczesnego, dynamicznie zmieniającego się środowiska bezpieczeństwa, charakteryzującego się dużą złożonością procesów oraz zmiennością relacji międzynarodowych, samo unikanie pojawiających się zagrożeń okazuje się często niewystarczające. Z tego względu istotnego znaczenia nabiera zdolność strategicznego myślenia oraz projektowania przyszłych wariantów rozwoju sytuacji bezpieczeństwa.

Kwestie metodologiczne zostały przedstawione we wstępie pracy, a następnie wyeksponowane w rozdziale koncepcyjnym oraz podsumowane krótko w zakończeniu monografii. Celem badań było *zaprojektowanie konceptualnego modelu metody planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa z wykorzystaniem prognozowania i projektowania jako narzędzi analizy strategicznej*. Cel ten został doprecyzowany poprzez pięć celów szczegółowych. Główny problem badawczy został sformułowany w sposób jednoznaczny i pozostający w bezpośrednim związku z przyjętym celem badań. Brzmiał on następująco: *Jaka procedura badawcza oraz jakie metody, techniki i narzędzia badawcze optymalizowałyby metodę planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa w warunkach zmienności, złożoności i nieprzewidywalności?* Problem główny został rozwinięty w postaci pięciu problemów szczegółowych, spójnych z przyjętymi celami szczegółowymi.

Autorka nie sformułowała hipotezy badawczej, co można uznać za rozwiązanie uzasadnione przy przyjętym charakterze badań oraz celu pracy, którym było opracowanie konceptualnego modelu metody planowania strategicznego.

W zakresie zastosowanych metod badawczych Autorka wykorzystwała szereg metod teoretycznych, takich jak analiza krytyczna literatury przedmiotu, synteza, metoda porównawcza, abstrahowanie, metoda uogólnień oraz metody wnioskowania. W procesie prognozowania zastosowano m.in. metody jakościowo-ilościowe, takie jak analiza SWOT, metoda delficka oraz analiza skupień, natomiast w procesie projektowania wykorzystano metodę idealizacji i stopniowej konkretyzacji.

Zasadnym jest uznać, że dr Justyna Jurczak w sposób poprawny i świadomy wykorzystwała instrumentarium metodologiczne właściwe dla nauk społecznych, podejmując ambitne zadanie opracowania konceptualnego modelu metody planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa z wykorzystaniem prognozowania i projektowania.

Analiza dzieła pozwala stwierdzić, że w recenzowanym opracowaniu osiągnięto zamierzony cel główny, rozwiązano główny problem badawczy, jak również rozwiązano osiągnięto i zrealizowano szczegółowe cele i problemy badawcze. Wnioski wywiedzione z zamieszczonych treści w całości dzieła i analiz umieszczono pod koniec rozdziału szóstego.

W syntetycznym ujęciu treści opracowania należy stwierdzić, że analiza kolejnych rozdziałów monografii pozwala zauważyć, iż Habilitantka konsekwentnie i metodycznie wprowadza czytelnika w coraz bardziej złożone zagadnienia. Autorka monografii swoje rozważania trafnie rozpoczyna od wstępu wspomnianego wcześniej, w którym również przedstawia, iż ograniczeniem badawczym było zawężenie procesu planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa wyłącznie do etapu analizy strategicznej i formułowania celów polityki bezpieczeństwa. Nie omówiono etapu opracowania opcji strategicznych i ich wyboru. W początkowych częściach opracowania dr Justyna Jurczak podejmuje rozważania dotyczące uwarunkowań współczesnego środowiska bezpieczeństwa oraz znaczenia planowania strategicznego w warunkach jego rosnącej zmienności i złożoności. W tej części pracy przedstawione zostają podstawowe kategorie pojęciowe związane z bezpieczeństwem oraz planowaniem strategicznym, a także zarysowane zostają główne problemy związane z prognozowaniem przyszłych stanów środowiska bezpieczeństwa.

W rozdziale pierwszym, słusznie, aby uniknąć nieporozumień interpretacyjnych Autorka przyjęła na potrzeby opracowania wiodącą definicję zarządzania strategicznego, jest ona autorstwa Z. Pierścionka (str.32). Habilitantka słusznie podkreśla, że” Opracowanie i realizacja strategii musi charakteryzować się ciągłością – równoległe z realizacją strategii inicjować należy jej aktualizację.” Podnosi tutaj istotną kwestię, bowiem w obecnych zmiennych i złożonych uwarunkowaniach zasadne jest stosowanie w realizacji strategii tzw. planowania kroczącego.

Autorka podkreśla znaczenie wiedzy, wyobraźni analityków oraz ich zdolności do poszukiwania nieoczywistych rozwiązań, odwołując się do koncepcji organizacji kreatywnej jako czynnika sprzyjającego przetrwaniu i rozwojowi państwa w zmiennym i nieprzewidywalnym środowisku bezpieczeństwa. W tym kontekście **interesujące byłoby odniesienie się Habilitantki** do tego, czy w świetle przywoływanych w literaturze koncepcji organizacji uczącej się oraz organizacji inteligentnej, nie byłoby zasadne odniesienie się również do tej ostatniej kategorii, która akcentuje zdolność systemu do permanentnego uczenia się, adaptacji oraz twórczego wykorzystania wiedzy w procesach decyzyjnych.

W kolejnych rozdziałach monografii Autorka koncentruje się na analizie procesu planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa, omawiając jego główne etapy oraz wskazując na znaczenie wykorzystania metod analizy strategicznej w procesie przygotowywania decyzji dotyczących bezpieczeństwa państwa. Szczególna uwaga poświęcona została zagadnieniom prognozowania oraz projektowania przyszłych warunków

funkcjonowania systemu bezpieczeństwa, które Autorka traktuje jako wzajemnie uzupełniające się elementy procesu planowania strategicznego.

Habilitantka podkreśla, że *„zidentyfikowane procesy i zdarzenia determinujące bezpieczeństwo państwa z wykorzystaniem metod prognozowania i uwzględnieniem tzw. czarnych łabędzi to jeden z podzbiorów tworzących rzeczywistą bazę informacyjną w procesie planowania strategicznego”*, bowiem w sytuacjach niejasnych i trudnych potrzebne jest jeszcze dodatkowo wspomniane myślenie twórcze, perspektywiczne i strategiczne. Dodała także, że *„procesy i zdarzenia pochodzące spoza sfery poznania mają istotny – krytyczny – wpływ na funkcjonowanie państwa w turbulentnym otoczeniu XXI wieku”*. **Zastanawia mnie pogląd Habilitantki** zatem, czy działania kognitywne podejmowane przez adversarza w sferze procesów poznawczych wrogiego społeczeństwa, Autorka uznałaby w analizach za znaną wiadomą czy znaną niewiadomą? (str.26,52,53)

W kolejnych rozdziałach Autorka przechodzi od rozważań teoretycznych do części analityczno-koncepcyjnej pracy, w której przedstawia procedurę prognozowania oraz projektowania warunków środowiska bezpieczeństwa państwa, odwołując się do przykładowego zastosowania zaproponowanej metody. Jako ogólną metodę rozwiązania głównego problemu badawczego przyjęto modelowanie, uzupełnione szeregiem metod szczegółowych właściwych dla analiz strategicznych. W rozdziale czwartym, zgodnie z logiką planowania strategicznego, Autorka identyfikuje i analizuje kluczowe czynniki kształtujące bezpieczeństwo państwa, obejmujące zagrożenia, szanse, siły oraz słabości. W analizie tej wykorzystano m.in. metodę delficką, analizę skupień oraz narzędzia analizy strategicznej, takie jak macierz TOWS. Na tej podstawie dokonano agregacji i oceny czynników bazowych oraz sformułowano przykładowy cel polityki bezpieczeństwa państwa, uwzględniający prognozowane uwarunkowania środowiska bezpieczeństwa. Uzupełnieniem tych rozważań jest analiza treści Strategii Bezpieczeństwa Narodowego z lat 2007, 2014 i 2020. Rozdział piąty z kolei poświęcony został problematyce projektowania przyszłych warunków bezpieczeństwa państwa. Autorka, wykorzystując metodę idealizacji i stopniowej konkretyzacji, dokonuje projekcji pożądanego stanu środowiska bezpieczeństwa, traktując projektowanie jako uzupełnienie procedur prognostycznych w procesie planowania strategicznego.

W dalszej części monografii przedstawiony zostaje konceptualny model planowania strategicznego, który w założeniu Autorki może stanowić narzędzie wspierające analizę przyszłych wariantów rozwoju sytuacji bezpieczeństwa. W rozdziale szóstym dr Justyna Jurczak przedstawia bowiem autorski, konceptualny model metody planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa, opracowany z wykorzystaniem prognozowania oraz

projektowania jako komplementarnych narzędzi analizy strategicznej. Model ten, stanowiący rozwiązanie głównego problemu badawczego, zaprezentowany został w formie graficznej wraz z towarzyszącym opisem analitycznym.

Autorka podkreśla konieczność uwzględniania w procesie planowania strategicznego nie tylko prognozowanych uwarunkowań środowiska bezpieczeństwa, lecz także projektowanych wariantów jego przyszłego kształtu. Takie podejście, w założeniu Autorki, może sprzyjać ograniczaniu niepewności wynikającej ze zmienności otoczenia oraz wzmacniać zdolności adaptacyjne państwa w warunkach złożonego i dynamicznego środowiska bezpieczeństwa. Na uwagę zasługuje również syntetyczne zestawienie przedstawione w tabeli 6.1, w której Autorka w sposób uporządkowany prezentuje proponowaną logikę procesu planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa z wykorzystaniem prognozowania i projektowania. Tabela ta porządkuje kolejne etapy postępowania analitycznego. Takie syntetyczne ujęcie procedury zwiększa przejrzystość wyводу oraz ułatwia uchwycenie logiki zaproponowanego modelu planowania strategicznego.

Zasadna i ciekawa jest propozycja wykorzystania metody idealizacji i stopniowej konkretyzacji w analizie złożonych problemów bezpieczeństwa oraz w wykorzystaniu wyników projekcji w procesie planowania strategicznego. Zaproponowany autorski model (zobrazowany na rysunku 6.6) stanowi próbę uporządkowania procedury analitycznej oraz wskazania możliwego zastosowania określonych metod, technik i narzędzi badawczych w procesie planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa. Na uwagę zasługuje integracja dwóch komplementarnych podejść analitycznych – prognozowania, obejmującego analizę trendów, zagrożeń, szans oraz identyfikację sił i słabości państwa, a także projektowania, ukierunkowanego na formułowanie pożądanego stanu bezpieczeństwa.

Istotnym walorem przedstawionego ujęcia jest również ukazanie ciągłości procesu strategicznego – od analizy otoczenia i identyfikacji czynników bazowych, poprzez budowę bazy informacyjnej oraz określenie interesów narodowych, aż po operacjonalizację celów polityki bezpieczeństwa, opracowanie strategii, jej implementację oraz kontrolę strategiczną. Model łączy przy tym klasyczne narzędzia analizy strategicznej (m.in. SWOT/TOWS) z elementami podejścia projektującego, co zwiększa przejrzystość i spójność proponowanej procedury analitycznej.

W zaproponowanym modelu duży nacisk położono na identyfikację czynników bazowych środowiska bezpieczeństwa oraz budowę bazy informacyjnej dla planowania strategicznego. W tym kontekście **pojawia się dla mnie ciekawe pytanie**, w jakim stopniu model ten uwzględnia możliwość występowania zdarzeń o charakterze przełomowym lub

nieprzewidywalnym (wspomnianych tzw. „czarnych łabędzi”) oraz jakie mechanizmy adaptacyjne mogłyby zostać w nim dodatkowo wzmocnione?

Końcowe części pracy zawierają syntetyczne podsumowanie przeprowadzonych analiz oraz wnioski.

W podsumowaniu należy stwierdzić, że zamierzenia teoretyczne i poznawcze opracowania zostały zrealizowane. Autorka podejmuje próbę uporządkowania zagadnienia projektowania jako narzędzia planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa oraz wskazuje możliwości wykorzystania tej koncepcji w analizie i prognozowaniu zjawisk bezpieczeństwa. W mojej ocenie przedstawiona koncepcja stanowi interesującą propozycję i wpisuje się w rozwój refleksji nad warsztatem badawczym nauk o bezpieczeństwie. Należy podkreślić indywidualny wkład Autorki w rozwój badań nad planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa, w tym problematykę analizy strategicznej, prognozowania oraz projektowania przyszłych warunków środowiska bezpieczeństwa państwa.

W świetle przeprowadzonych analiz oraz zaproponowanego modelu planowania strategicznego **interesujące byłoby poznanie opinii Habilitantki**, jakie Jej zdaniem są obecnie największe wyzwania metodologiczne w badaniach nad bezpieczeństwem państwa oraz w jaki sposób nauki o bezpieczeństwie powinny rozwijać swoje narzędzia analityczne, aby adekwatnie odpowiadać na współczesne wyzwania strategiczne?

4. OCENA POZOSTAŁYCH OSIĄGNIĘĆ NAUKOWO-BADAWCZYCH

4.1. Dane naukometryczne

Przedstawiając dane naukometryczne Habilitantki należy wskazać, że zgodnie z informacjami zamieszczonymi w bazie Google Scholar na dzień opracowania dokumentu tj. na dzień 12 października 2025 r. liczba cytowań naukowych dr Justyny Jurczak wynosiła 54 (według danych w wykazie osiągnięć na dzień 13.03.2026 wynosiła), zaś na dzień wskazany powyżej indeks Hirscha posiadał wartość 5.

Współczynnik Impact Factor był na poziomie 0,8. Łączna liczba punktów przyznanych przez MNiSW po uzyskaniu stopnia doktora, zatem w latach 2015 – 2025 wynosiła 1014. Wedle dokumentacji Habilitantka po uzyskaniu stopnia doktora opublikowała 29 opracowań naukowych, natomiast łącznie jest to 39 pozycji.

4.2. Liczba monografii naukowych, redakcji naukowych monografii oraz rozdziałów w monografiach

Analizując monografie naukowe, redakcje naukowych monografii oraz rozdziały w monografiach należy stwierdzić, że łączna liczba opublikowanych prac twórczych w omawianym zakresie (poza monografią wskazaną jako główne osiągnięcie naukowe) po uzyskaniu stopnia doktora było 13. Habilitantka w przedstawionej dokumentacji wykazała:

1. cztery monografie naukowe (poza dziełem wskazanym jako główne osiągnięcie). Trzy z nich mają charakter współautorski (udział Habilitantki w nich nie jest oszacowany procentowo), natomiast jedna została napisana samodzielnie. Istotnym jest podkreślić, że dwie z tych publikacji odnoszą się do problematyki metodologii w naukach o bezpieczeństwie. Dwie pozostałe monografie wpisują się w drugi nurt zainteresowań badawczych Habilitantki, związany z problematyką bezpieczeństwa imprez masowych oraz zjawiska mowy nienawiści. W tym obszarze szczególną uwagę zwraca samodzielna monografia pt. *Działalność Policji wobec zjawiska stadionowej mowy nienawiści*, która - jak można wnioskować na podstawie informacji zawartych w dokumentacji, powstała w oparciu o wcześniejsze badania prowadzone przez Autorkę.
2. jedno uczestnictwo we współredakcji naukowej monografii anglojęzycznej tj. *Preventing and counteracting crime with the use of advanced data analysis systems*, pod red. J. Jurczak, M. Płotek, Warszawa 2020. Publikacja ta powstała w ramach realizacji projektu pt. "MAGNETO", w którym Habilitantka pełniła rolę wykonawcy i następnie kierownika zespołu reprezentującego Wyższą Szkołę Policji w Szczytnie.
3. osiem rozdziałów w monografiach, które w znaczący sposób wpłynęły na Jej udział w wzbogaceniu nauk o bezpieczeństwie. Cztery z nich są samodzielnym autorstwem, zaś cztery zostały opracowane we współautorstwie. W dokumentacji wskazano zakres opracowanych części, jednak nie określono procentowego udziału Habilitantki w przygotowaniu poszczególnych publikacji. Wśród tychże rozdziałów warto wskazać na:
 - J. Jurczak, *The purposefulness of using modern data analysis and data correlation system in order to ensure security in public places* [w:] *Preventing and counteracting crime with the use of advanced data analysis systems*, pod red. J. Jurczak, M. Płotek, Instytut Wydawniczy EuroPrawo, Warszawa 2020 - która stanowi wkład autorski w monografię, w której Habilitantka była współredaktorką.
 - J. Jurczak, *Niemcy w obliczu kryzysu migracyjnego – wyzwania dla bezpieczeństwa*, [w:] *Interakcje polsko-niemieckie w obszarze bezpieczeństwa*, pod red. T. Łachacz, Szczytno 2020, która to publikację odnosi się do współczesnych wyzwań bezpieczeństwa w kontekście procesów migracyjnych.

- J. Jurczak, T. Łachacz, H. Nitsch, *The so-called 'Lone Wolf' phenomenon*, [w:] *Investigating Radicalization Trends. Case Studies in Europe and Asia*, B. Akhgar, D. Wells, J. M. Blanco (Eds.), Security Informatics and Law Enforcement Series, Springer 2020.

Analizowany dorobek monograficzny oraz liczba rozdziałów Habilitantki wskazuje na konsekwentne rozwijanie dwóch głównych nurtów zainteresowań badawczych – problematyki mowy nienawiści, przestępstw z nienawiści oraz bezpieczeństwa imprez masowych, a także zagadnień związanych z planowaniem strategicznym w dziedzinie bezpieczeństwa, obejmujących m.in. prognozowanie i projektowanie warunków środowiska bezpieczeństwa. W dorobku Habilitantki widoczny jest również komponent metodologiczny, czego przykładem są współautorskie monografie poświęcone metodom, technikom i narzędziom badań w naukach o bezpieczeństwie. Jednocześnie w dorobku Autorki pojawiają się publikacje odnoszące się do innych współczesnych problemów bezpieczeństwa, które stanowią uzupełnienie zasadniczych kierunków Jej aktywności badawczej. Wszystkie wskazane monografie oraz rozdziały w monografiach mieszczą się w obszarze nauk o bezpieczeństwie.

4.3. Najważniejsze czasopisma naukowe

Pani dr Justyna Jurczak po uzyskaniu stopnia doktora opublikowała 15 artykułów w czasopismach naukowych. Wśród wskazanych publikacji siedem ma charakter samodzielny, natomiast pozostałe powstały jako opracowania współautorskie. W ich przypadku – poza wskazaniem zakresu opracowanych części – nie określono jednak procentowego udziału Habilitantki w przygotowaniu publikacji, co zwiększyłoby przejrzystość oceny Jej indywidualnego wkładu w powstanie tych opracowań.

Dziesięć artykułów zostało opublikowanych w języku angielskim, jednak jedynie dwa z nich ukazały się w czasopismach wydawanych poza Polską. Można więc odnieść wrażenie, że aktywność publikacyjna Habilitantki koncentruje się przede wszystkim na czasopismach krajowych, w tym m.in. wydawanych przez Akademię Policji w Szczytnie (*Internal Security*), Akademię Pożarniczą (*Zeszyty Naukowe SGSP*), Akademię WSB (*Security Forum*) czy w *Przeglądzie Policijnym*. Jest to kierunek zrozumiały z uwagi na specyfikę podejmowanej problematyki i środowisko nauk o bezpieczeństwie, jednak z perspektywy umiędzynarodowienia dorobku naukowego wartościowe byłoby także szersze publikowanie wyników badań w czasopismach zagranicznych.

Wśród artykułów opublikowanych poza Polską należy wskazać m.in.:

- J. Jurczak, T. Łachacz, Local communities safety in the context the rise of lone-wolf activity, Юридичний вісник, nr 1(42) 2017, ISSN 2307-9061, Kijów, 2017.
- J. Jurczak, A. Dawidczyk, Hate speech in Political Discourse in 2015-2021 as a Determinant of Poland's Internal and External Security, "Democracy and Security", volume 19, Issue 2/2023

W przedstawionym zestawieniu warto zwrócić szczególną uwagę na niewątpliwie cenne samodzielne artykuły Habilitantki ze względu na Jej specjalizacje:

- J. Jurczak, Formułowanie pełnowymiarowych celów polityki bezpieczeństwa z wykorzystaniem metody idealizacji i stopniowej konkretyzacji, „Przegląd Policyjny”, nr 1/2025,
- J. Jurczak, Formulating State's Mission and Vision for The National Security Strategy – theoretical aspects, “Security Forum”, vol. 9, nr 1/2025,
- J. Jurczak, Forecasting and designing in security – practical aspects (part II), “Zeszyty Naukowe SGSP”, nr 94(2)/2025,
- J. Jurczak, Forecasting and designing in security – theoretical aspects (part I), “Zeszyty Naukowe SGSP”, nr 92(2)/2024,
- J. Jurczak, Police competences' in preventing, investigating and combating hate crimes in Poland. Part 2, “Internal Security”, Vol 10. Issue 2, 2018,
- J. Jurczak, Police competences' in preventing, investigating and combating hate crimes in Poland. Part 1, “Internal Security”, Vol 10. Issue 1, 2018,

Pani dr Justyna Jurczak w przedstawionych artykułach sukcesywnie rozwija podejmowaną problematykę badawczą, kontynuując zarówno nurt dotyczący planowania strategicznego i projektowania w dziedzinie bezpieczeństwa, powiązany z wykorzystaniem wybranych metod analizy i badań nad bezpieczeństwem, jak również zagadnienia związane z mową nienawiści oraz bezpieczeństwem wewnętrznym. Publikacje te stanowią istotne uzupełnienie dorobku monograficznego Habilitantki i potwierdzają systematyczny rozwój Jej zainteresowań naukowych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

Na podstawie powyższych ustaleń stwierdzam, że zakres tematyczny artykułów Habilitantki mieści się w obszarze nauk o bezpieczeństwie ze względu na podmiot lub/i przedmiot badań.

4.4. Wystąpienia na konferencjach naukowych oraz udział w komitetach naukowych i organizacyjnych konferencji

Pani dr Justyna Jurczak wedle informacji zamieszczonych w przedstawionych dokumentach, po uzyskaniu stopnia doktora wygłosiła 12 wystąpień na konferencjach naukowych. Cztery z nich zostały wygłoszone w języku angielskim za granicą (Hiszpania, Niemcy, Francja). W zakresie aktywności naukowej podczas konferencji dr Justyna Jurczak moderowała panele, była ekspertem i prelegentem.

Habilitantka deklaruje bierne uczestnictwo w ośmiu wydarzeniach naukowych, które są związane z Jej zakresem specjalizacji i kompetencji. Stanowiło to z pewnością szansę na nawiązanie naukowych znajomości i poszerzenie posiadanej wiedzy o nowe spojrzenia na omawiane kwestie.

W zakresie udziału w komitetach naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych i seminariów naukowych Habilitantka wskazała, że pełniła dwa razy rolę członka komitetu naukowego, przy czym konferencje odbywały się Akademii Policji w Szczytnie. Dr Justyna Jurczak zadeklarowała także aktywność w zakresie uczestnictwa w komitetach organizacyjnych konferencji naukowych w ogólnej liczbie pięć, w tym raz pełniła funkcję zastępcy przewodniczącego komitetu organizacyjnego.

Analiza tematyki wystąpień wskazuje, że wpisują się one w główne obszary zainteresowań badawczych Habilitantki i pozostają spójne z profilem prowadzonych przez nią badań w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Podejmowana problematyka obejmuje bowiem zagadnienia mowy nienawiści, jak i wybrane współczesne problemy bezpieczeństwa, co potwierdza konsekwencję w rozwijaniu zainteresowań naukowych oraz systematyczne poszerzanie podejmowanej refleksji badawczej.

4.5. Uczestnictwo w pracach zespołów badawczych

Habilitantka angażowała się w realizację dwóch projektów badawczych finansowanych w drodze konkursów krajowych. Ponadto od 2024 roku pełni funkcję wykonawcy w dwóch zadaniach badawczych realizowanych na rzecz utrzymania i rozwoju potencjału badawczego Akademii Policji w Szczytnie, przy czym w jednym z nich pełni również funkcję kierownika zadania.

W poprzednich latach zrealizowała ponadto sześć zadań badawczych, których tematyka pozostaje spójna z profilem Jej zainteresowań naukowych i znajduje odzwierciedlenie w opublikowanych pracach. Warto również odnotować, że po uzyskaniu stopnia doktora Habilitantka uczestniczyła jako wykonawca w dwóch projektach finansowanych w drodze konkursów zagranicznych, przy czym w jednym z nich przez pewien czas pełniła również funkcję kierownika zespołu.

Na podkreślenie zasługuje również fakt podejmowania przez Habilitantkę prób pozyskania finansowania badań naukowych w drodze konkursów grantowych, m.in. w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju oraz w instytucjach naukowych w Niemczech i Hiszpanii. Mimo, iż wnioski te nie uzyskały finansowania, sama aktywność w tym zakresie świadczy o dążeniu do rozwoju działalności badawczej i umiędzynarodowienia prowadzonych badań.

4.6.Członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych

Habilitantka od maja 2020 roku pełni funkcję eksperta w I Zespole Nauk Społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Pełniona rola wiąże się z udziałem w procesach oceny jakości kształcenia w szkolnictwie wyższym oraz wymaga odpowiednich kompetencji merytorycznych i znajomości problematyki nauk o bezpieczeństwie, co podkreśla kompetencje w tym zakresie Habilitantki.

Funkcja eksperta Polskiej Komisji Akredytacyjnej nie jest typowym „członkostwem w towarzystwie naukowym”, ale aktywnością ekspercką w instytucji publicznej, jednakże należy ją traktować jako istotny przejaw wiedzy i umiejętności Habilitantki oraz rozpoznawalności Jej osoby w środowisku akademickim.

4.7.Staże w instytucjach naukowych

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że Habilitantka odbyła staż naukowy w Toyo University w Tokio w 2013 r., a także praktykę w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie problematyki bezpieczeństwa imprez masowych. Należy jednak zauważyć, że wskazane aktywności miały miejsce przed uzyskaniem stopnia doktora. Po 2014 roku nie odbyła stażu naukowego, co stanowi pewien niedosyt w analizowanej kwestii.

4.8.Członkostwo w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism

Habilitantka od 2017 roku do 2019 roku pełniła funkcję członka kolegium redakcyjnego „*European Law Enforcement Research Bulletin*”, CEPOL. Istotnym podkreślenia jest, iż jest to periodyk zagraniczny publikowany w specjalizacji Habilitantki.

4.9.Recenzje prac naukowych

Z przedstawionej dokumentacji nie wynika, aby Habilitantka wykonywała recenzje artykułów naukowych lub monografii naukowych w czasopismach lub wydawnictwach naukowych.

5. OCENA POZOSTAŁEGO DOROBKU DYDAKTYCZNEGO I POPULARYZATORSKIEGO ORAZ WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ

Analizując osiągnięcia dydaktyczne, działania popularyzujące wiedzę oraz aktywność organizacyjną i międzynarodową Habilitantki, należy wskazać na szereg istotnych przedsięwzięć potwierdzających Jej zaangażowanie w rozwój dydaktyki akademickiej oraz współpracę z międzynarodowym otoczeniem naukowym i instytucjonalnym.

W zakresie działalności dydaktycznej Pani dr Justyna Jurczak wykazuje się znaczącym doświadczeniem w kształceniu studentów. Była promotorem ponad 150 prac dyplomowych, z których dwie zostały wyróżnione nagrodami, co świadczy o wysokim poziomie opieki merytorycznej nad przygotowywanymi pracami. Ponadto sporządziła ponad 168 recenzji prac dyplomowych. Warto również odnotować udział Habilitantki jako promotora pomocniczego w trzech przewodach doktorskich, z których dwa zakończyły się już nadaniem stopnia doktora.

Na uwagę zasługuje także aktywność szkoleniowa i indywidualne doskonalenie Habilitantki, związana z podnoszeniem kompetencji w obszarach pozostających w kręgu Jej zainteresowań badawczych oraz z poszerzaniem warsztatu naukowego i dydaktycznego. Szczególnie ważny aspekt działalności Habilitantki obejmuje istotny wkład od 2013 roku w rozwój problematyki metodologii badań w naukach o bezpieczeństwie, co należy uznać za działalność wartościową z punktu widzenia kształtowania tej dyscypliny naukowej, zwłaszcza w kontekście jej wielowątkowego i często dyskusyjnego charakteru teoretycznego.

W ramach działalności popularyzatorskiej Habilitantka prowadziła liczne wykłady i prelekcje poświęcone problematyce mowy nienawiści, jej przeciwdziałaniu oraz zapobieganiu temu zjawisku. Aktywność w tym obszarze wpisuje się w społeczną rolę nauki oraz sprzyjają upowszechnianiu wiedzy z zakresu bezpieczeństwa wśród różnych grup odbiorców.

Istotnym elementem zaangażowania zawodowego Pani dr Justyny Jurczak jest również udział w przedsięwzięciach organizacyjnych podejmowanych na rzecz uczelni. Pełniła funkcję prodziekana ds. studenckich, a także była pełnomocnikiem ds. współpracy międzynarodowej na Wydziale Bezpieczeństwa Wewnętrznego Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie (2018). Wcześniej, w 2015 roku, pełniła funkcję pełnomocnika dziekana ds. promocji. Habilitantka uczestniczyła ponadto w licznych zespołach zadaniowych działających w uczelni, m.in.

zespołach ds. opracowywania i monitorowania programów studiów, zespołach ds. jakości kształcenia, zespołach przygotowujących raporty samooceny na potrzeby oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także w pracach komisji konkursowych oceniających najlepsze prace dyplomowe. Brała również udział w pracach zespołów związanych z realizacją programów międzynarodowych ERASMUS i ERASMUS+.

Uczestnictwo w licznych inicjatywach organizacyjnych stanowi ważny element funkcjonowania środowiska akademickiego i potwierdza aktywny udział Habilitantki w życiu instytucjonalnym uczelni.

Ważnym elementem działalności Habilitantki jest także współpraca międzynarodowa realizowana w ramach projektów badawczych oraz wymiany doświadczeń eksperckich. Jako członek zespołu reprezentującego Akademię Policji w Szczytnie współpracowała z przedstawicielami licznych instytucji zagranicznych, w tym z uczelniami z Hiszpanii, Niemiec i Wielkiej Brytanii, szkołami policyjnymi w Hiszpanii, Niemczech, na Łotwie i w Bułgarii, a także z policjami krajowymi m.in. Hiszpanii, Francji, Wielkiej Brytanii, Irlandii i Rumunii oraz z instytucjami międzynarodowymi, takimi jak Europol. Współpracowała również z przedstawicielami administracji publicznej w Austrii, Wielkiej Brytanii i Portugalii oraz z instytucjami zajmującymi się problematyką bezpieczeństwa, w tym m.in. z United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute (UNICRI) we Włoszech oraz Center for Security Studies – KEMEA w Grecji.

Zaangażowanie Habilitantki w działalność dydaktyczną, organizacyjną oraz rozwój współpracy z otoczeniem akademickim i instytucjonalnym zostało wielokrotnie docenione przez władze uczelni. Pani dr Justyna Jurczak była wielokrotnie wyróżniana nagrodą Komendanta-Rektora Akademii Policji w Szczytnie w latach: 2024, 2023, 2022, i kilku wcześniejszych. Ponadto w 2015 roku otrzymała prestiżowe stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla wybitnych młodych naukowców na lata 2015–2018.

Podsumowując, przedstawiony w dokumentacji dorobek dydaktyczny, organizacyjny oraz aktywność popularyzatorska jak i międzynarodowa Habilitantki świadczą o Jej znaczącym zaangażowaniu w rozwój działalności akademickiej, zarówno w obszarze kształcenia studentów, jak i współpracy z instytucjami krajowymi i zagranicznymi. Aktywność ta stanowi wartościowe uzupełnienie dorobku naukowego Pani dr Justyny Jurczak i potwierdza Jej aktywny udział w funkcjonowaniu środowiska naukowego związanego z dyscypliną nauki o bezpieczeństwie.

6. KONKLUZJA

Pani dr Justyna Jurczak jest wieloletnim pracownikiem naukowo-dydaktycznym, posiadającym ugruntowane przygotowanie do prowadzenia badań naukowych oraz realizacji procesu dydaktycznego. Na tak zbudowanych fundamentach legitymuje się udokumentowaną aktywnością na polu organizacyjnym, popularyzacji nauki oraz działalności pozauczelnianej, a obszar Jej zainteresowań badawczych mieści się w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

Jednocześnie w analizowanej dokumentacji można wskazać kilka kwestii wymagających odnotowania:

- po uzyskaniu stopnia doktora Habilitantka nie odbyła stażu naukowego;
- w przedstawionej dokumentacji nie wykazano realizacji recenzji prac naukowych;
- Habilitantka nie wykazała członkostwa w krajowych lub międzynarodowych towarzystwach naukowych; pełnienie funkcji eksperta Polskiej Komisji Akredytacyjnej, choć niewątpliwie godne podkreślenia, ma charakter działalności eksperckiej w instytucji publicznej, a nie członkostwa w towarzystwie naukowym.

W kontekście całokształtu dorobku naukowego, aktywności publikacyjnej oraz zaangażowania organizacyjnego w funkcjonowanie szkolnictwa wyższego resortowego, a także analizę monografii wskazanej jako główne osiągnięcie naukowe, należy stwierdzić, że dr Justyna Jurczak wykazuje znaczącą aktywność badawczą, naukową i publikacyjną, organizacyjną i dydaktyczną oraz samodzielność w prowadzeniu badań naukowych jak też znajomość procedur badawczych właściwych dla nauk społecznych. Na podkreślenie zasługuje również podjęcie ambitnego zadania opracowania autorskiego modelu planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa, stanowiącego główny rezultat recenzowanej monografii.

W dorobku naukowym Habilitantki widoczna jest także konsekwencja w rozwijaniu dwóch głównych nurtów badawczych. Pierwszy z nich dotyczy problematyki mowy nienawiści, przestępstw z nienawiści oraz bezpieczeństwa imprez masowych. Drugi koncentruje się na zagadnieniach planowania strategicznego i projektowania w dziedzinie bezpieczeństwa, pozostających w ścisłym związku z refleksją metodologiczną nad narzędziami analizy w naukach o bezpieczeństwie. Warto przy tym podkreślić, że sama problematyka metodologii

badan stanowi wymagający obszar refleksji naukowej, wymagający dużej precyzji analitycznej, dlatego też konsekwentne podejmowanie tej tematyki w dorobku publikacyjnym Kandydatki zasługuje na uznanie.

Biorąc zatem pod uwagę zaprezentowaną wcześniej pozytywną ocenę osiągnięcia naukowego w postaci dzieła pod tytułem: *Projektowanie jako narzędzie planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa* i zaprezentowanego w autorskiego conceptualnego modelu metody planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa z wykorzystaniem prognozowania i projektowania - traktowanego i ocenianego jako znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o bezpieczeństwie, jak również pozostałą aktywność naukową Kandydatki stwierdzam, że Kandydatka do stopnia doktora habilitowanego dr Justyna Jurczak spełnia wymogi określone art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2021 poz. 478 z późn. zm.).

Odnosząc się do wymogów ustawowych, uważam, że:

- po pierwsze - osiągnięcie naukowe jako dzieło opublikowane w całości pt. *Projektowanie jako narzędzie planowania strategicznego w dziedzinie bezpieczeństwa*, w mojej opinii wnosi znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o bezpieczeństwie w myśl art. 219 ust. 1 pkt. 2 lit. a Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- po drugie - aktywność naukowa Kandydatki była realizowana w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej przez co spełnia kryterium istotnej aktywności naukowej w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt. 3 Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Wnoszę zatem o dopuszczenie Pani dr Justyny Jurczak do dalszego postępowania habilitacyjnego i rekomenduję nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie: nauki społeczne, w dyscyplinie: nauki o bezpieczeństwie.

dr hab. Agnieszka Szczygielska
Akademia Sztuki Wojennej